

A Közigazgatási eljárásról szóló törvény (JSZK Hivatalos Lapja 33/97. és 31/01. szám és a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye 30/10. szám) 255. szakaszának (2) és (4) bekezdése, valamint a Kormányról szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye 55/05., 71/05., 101/07., 65/08., 16/11., 68/12. – AB, 72/12., 7/14. – AB és 44/14. szám) 43. szakaszának (2) bekezdése alapján, a Vajdasági Magyar Szövetség (Szabadka, Ago Mamužić u. 11/I.) kérelmére indult, a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság 2/45. számú, 1945. január 22-én kelt jogerős határozata és a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Országos Bizottság 1945. március 26-án kelt jogerős határozata hatályának megszüntetésére irányuló eljárásban

a Kormány meghozza az alábbi

V É G Z É S É T

1. HATÁLYÁT VESZTI a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság 2/45. számú, 1945. január 22-én kelt határozata, amellyel a vajdasági Zsablyai Járáshoz tartozó Csúrog Község valamennyi magyar és német nemzetiségű lakosát háborús bűnösnek nyilvánították.
2. HATÁLYÁT VESZTI a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Országos Bizottság 1945. március 26-án kelt határozata a vajdasági Titeli Járáshoz tartozó Mozsor Község lakosait nemzeti hovatarozás alapján háborús bűnössé nyilvánításáról.
3. Jelen végzés a Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönyében kerül megjelentetésre.

I n d o k l á s

A Vajdasági Magyar Szövetség (Szabadka, Ago Mamužić u. 11/I.) kérelmet nyújtott be a Kormányhoz a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság 2/45. számú, 1945. január 22-én kelt határozat és a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Országos Bizottság 1945. március 26-án kelt határozat hatályának megszüntetésére, amelyekkel Csúrog, Zsablya és Mozsor községek magyar nemzetiségű lakosságát a kollektív felelősség elvének alkalmazásával háborús bűnösnek nyilvánították.

A kérelem – többek között – kitér arra, hogy a Szerb Köztársaság Képviselőháza a vajdasági magyar polgári lakosság ellen 1944-45-ben elkövetett aktusok elítéléséről szóló nyilatkozatában (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye 54/13. szám) a legerélyesebben elítélte a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság 1945. január 22-én kelt határozatát és a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Országos Bizottság 1945. március 26-án kelt határozatát, amelyekkel Csúrog, Zsablya és Mozsor községek magyar nemzetiségű lakosait a kollektív felelősség elvének alkalmazásával háborús bűnösnek nyilvánították, továbbá, hogy – tekintettel arra, hogy ezen jogi aktusok továbbra is részét képezik Szerbia hatályos jogrendjének és olyan jogelven alapulnak, amely ellentétes az Alkotmány számos alapelvével – elengedhetetlen hatályuk azonnali megszüntetése.

A kérelemre lefolytatott eljárásban megállapítást nyert, hogy a Vajdasági Magyar Szövetség (Szabadka, Ago Mamučić u. 11/I) a törvény alapján a Politikai pártok nyilvántartásába bejegyzett nemzeti kisebbségi politikai párt, így rendelkezik kérelembenyújtási joggal a Közigazgatási eljárásról szóló törvény 39. és 40. szakaszának értelmében, továbbá, hogy – figyelembe véve a Politikai pártokról szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye 36/09. szám) 3. és 5. szakaszát – a politikai párt jogi személy és a nemzeti kisebbségi politikai pártok tevékenysége különösen az adott nemzeti kisebbség érdekeinek képviselésére, illetve jogainak védelmére és fejlesztésére irányul, az Alkotmánnyal, a törvénnyel és a nemzetközi sztenderdekkel összhangban.

A kérelmező által benyújtott dokumentumokba való betekintéssel, valamint a kérelem alapján lefolytatott eljárásban beszerzett bizonyítékok alapján megállapítást nyert, hogy a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság, a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság munkájának megszervezéséről szóló szabályzat alapján 1945. január 22-én meghozott 2/45. számú határozatával megállapította, hogy a vajdasági Zsablyai Járáshoz tartozó Csúrog Község valamennyi magyar és német nemzetiségű lakosa elkövetőként, felbujtóként vagy bűnsegédként felelős az idézett szabályzat 18. szakaszában felsorolt bűntettekért, és ez alapján háborús bűnösnek nyilvánította őket, azon konkrét személyek nevének felsorolása nélkül, akikre a határozat vonatkozik. Az idézett határozat kimondta azt is, hogy annak hatálya nem terjed ki a Népfelszabadító Hadsereg és a jugoszláv partizánosztagok soraiban harcolt személyekre. Az idézett határozat analógia alapján alkalmazásra került Zsablya Község magyar lakosaival szemben is az illetékes állami szervek által lefolytatott vagyonekhozadási eljárásokban. Megállapítást nyert továbbá, hogy a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Országos Bizottság által 1945. március 26-án meghozott, 1945. április 3-án, 2i44/1945 szám alatt iktatott határozattal a vajdasági Titeli Járáshoz tartozó Mozsor Község lakosait nyilvánították nemzeti hovatartozásuk alapján, a kollektív felelősség elvének alkalmazásával háborús bűnösnek.

A Szerb Köztársaság Képviselőháza a vajdasági magyar polgári lakosság ellen 1944-45-ben elkövetett aktusok elítéléséről szóló nyilatkozatában (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye 54/13. szám) a legerélyesebben elítélte a Megszállók és Segítőik Vajdaságban Elkövetett Bűntetteinek Feltárását Végző Bizottság 1945. január 22-én kelt határozatát, amellyel nemzeti hovatartozásuk alapján nyilvánították háborús bűnösnek a vajdasági Zsablyai Járáshoz tartozó Csúrog Község lakosait, valamint a Bizottság 1945. március 26-án kelt határozatát, amellyel nemzeti hovatartozásuk alapján nyilvánították háborús bűnösnek a vajdasági Titeli Járáshoz tartozó Mozsor Község lakosait, nem megkérdőjelezve azon személyek egyénileg megállapított felelősségét, akiknek a bűnössége bizonyított (2. pont), és kifejezte a Szerb Köztársaság készségét arra, hogy folytassa a demokrácia, valamint az emberi és kisebbségi jogok és polgári szabadságok fejlesztésének folyamatát, továbbá felszólította valamennyi állami szervet és polgárt, hogy teljes mértékben járuljon hozzá a polgári egyenrangúságon, valamint az emberi és kisebbségi jogok és szabadságok maradéktalan tiszteletben tartásán alapuló közös élet feltételeink megteremtéséhez és erősítéséhez. (6. pont)

A Szerb Köztársaság Alkotmánya előírja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogairól és kötelezettségeiről, az ellene folyó eljárás megindításának okaként szolgáló gyanú megalapozottságáról, valamint a terhére felrőtt vádakról független, pártatlan és törvénnyel létrehozott bíróság, igazságosan és ésszerű határidőn belül, nyilvános tárgyaláson hozzon döntést (32. szakasz (1) bekezdés); hogy akit bűncselekmény elkövetésével vádolnak, a lehető legrövidebb határidőn belül, a törvénnyel összhangban, minden részletre kiterjedően és az általa beszélt nyelven, tájékoztassák a terhére felrőtt cselekmény természetéről és okairól, továbbá az ellene összegyűjtött bizonyítékokról (33. szakasz (1) bekezdés); hogy mindenkit, akit bűncselekmény elkövetésével vádolnak, megillet a védekezés joga és általa megválasztott védőhöz való jog, továbbá, hogy a védőjével akadály nélkül érintkezzen és megfelelő idő és feltételek álljanak rendelkezésére a védelemre történő felkészüléshez (33. szakasz (2) bekezdés); hogy mindenkit ártatlannak kell tekinteni a bűncselekmény elkövetésében, amíg jogerős bírósági ítélet meg nem állapítja a bűnösségét (34. szakasz (3) bekezdés); hogy a háborús bűntett, a népiirtás és az emberiség elleni bűntett büntetőjogi üldözése és a kiszabott büntetés végrehajtása nem évül el (34. szakasz (6) bekezdés); hogy az Alkotmány által biztosított emberi és kisebbségi jogok közvetlenül alkalmazandók (18. szakasz (1) bekezdés); hogy az Alkotmány biztosítja és közvetlenül alkalmazandónak írja elő a nemzetközi jog általánosan elfogadott szabályaival, a ratifikált nemzetközi szerződésekkel és törvényekkel biztosított emberi és kisebbségi jogokat. Az Alkotmány által biztosított jogok megvalósulásának módja abban az esetben szabályozható törvénnyel, amennyiben az Alkotmány kifejezetten így rendelkezik vagy amennyiben az alkotmányos jog érvényesítése jogi természete miatt teszi ezt szükséges, azzal, hogy a törvény az Alkotmány által biztosított jog lényegét nem érintheti (18. szakasz (2) bekezdés); hogy az emberi és kisebbségi jogokról szóló rendelkezések jogértelmezése a demokratikus társadalom értékeinek fejlesztését követi, összhangban az emberi és kisebbségi jogok terén érvényes nemzetközi sztenderdekkel, valamint az emberi és kisebbségi jogok érvényesülését figyelemmel kíséző nemzetközi szervezetek gyakorlatával (18. szakasz (3) bekezdés).

A közigazgatási eljárásról szóló törvény 255. szakasza – többek között – előírja, hogy amennyiben a jogerős végzés meghozatalával valamilyen jog keletkezett az ügyfél javára, a végzést meghozó szerv, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a végzésben téves jogalkalmazásra került sor, a végzés hatályát megszüntetheti vagy megváltoztathatja a törvénnyel való összehangolás érdekében, de kizárólag abban az esetben, amennyiben az ügyfél, akinek a javára a jogosultság keletkezett ehhez hozzájárul és amennyiben ezzel a döntéssel harmadik személy joga nem sérül, továbbá, hogy az ügyfél hozzájárulása abban az esetben is kötelező, amennyiben számára kötelezettséget határoztak meg a jogerős végzéssel és annak megváltoztatása számára többletkötelezettséget keletkeztet ((1) bekezdés); hogy az (1) bekezdés alapján meghozott, a jogerős végzés hatályának megszüntetéséről szóló végzés alapján csak a jövőre nézve állhat be jogkövetkezmény ((3) bekezdés); hogy az új végzést azon szerv hozza meg, amely azt az elsőfokú végzést meghozta, amely hatályának megszüntetésére vagy megváltoztatására a kérelem irányul, a másodfokú szerv csak abban az esetben jár el, amennyiben a közigazgatási ügyben a másodfokú szerv hozta meg az érdemi döntést, továbbá, amennyiben az érintett szervezet megszüntették vagy megszűnt a hatásköre a közigazgatási ügy elbírálására, az új végzést az a szerv hozza meg, amely az új végzés meghozatalának időpontjában az adott közigazgatási ügyben eljárni jogosult ((4) bekezdés); hogy

fellebbezésnek az új végzés ellen csak akkor van helye, amennyiben azt az elsőfokú végzést meghozó szerv hozza meg, amennyiben az új végzést a másodfokú szerv hozza meg vagy amennyiben az elsőfokú szerv által meghozott végzés elleni fellebbezést a törvény kizárja, a végzés ellen közigazgatási per indítható ((5) bekezdés).

A Közigazgatási eljárásról szóló törvény 255. szakaszának (4) bekezdésében meghatározott hatásköréből kiindulva és figyelembe véve a Szerb Köztársaság Alkotmánya által kimondott alapelveket: a jog uralmát, az emberi és kisebbségi jogok és polgári szabadságok tiszteletben tartását, a nemzeti kisebbségek joginak külön biztosított védelmet, az európai alapelvekhez és értékekhez való tartozást, amelyek maradéktalan tiszteletben tartása és végrehajtása megköveteli, hogy a jogrendből kerüljön ki minden olyan jogi aktus, amely ellentétes ezen alapelvekkel, a Kormány megállapította, hogy a jelen végzés rendelkező részének 1. és 2. pontjában szereplő határozatok ellentétesek a Szerb Köztársaság anyagi jogszabályaival és jogrendjével, ezért, a fentiek alapján, meghozta a végzés rendelkező részében foglaltakat, kifejezve ezáltal elkötelezettségét azon értékek mellett, amelyeken a Szerb Köztársaság Képviselőháza által meghozott, a vajdasági magyar polgári lakosság ellen 1944-45-ben elkövetett aktusok elítéléséről szóló nyilatkozat alapul.

JOGORVOSLATI TÁJÉKOZTATÁS: Jelen végzés ellen a kézbesítéstől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható a Közigazgatási Bírósághoz történő kereset benyújtásával.

Megküldeni:

- a Vajdasági Magyar Szövetségnek, Szabadka Ago Mamužić u. 11/l.,
- az Igazságügyi Minisztériumnak,
- a Levéltárnak.

05 Szám: 88-13704/2014

Belgrádban, 2014. október 30-án

K O R M Á N Y

ELNÖK

Aleksandar Vučić

2014.11.02.